

RADEK ZIMA

TOPÍME DŘEVEM

-
- VHODNÉ SPOTŘEBIČE
 - VÝBĚR KOMÍNA
 - PŘÍPRAVA PALIVA
 - SPRÁVNÉ ROZTÁPĚNÍ
 - JAK PŘIKLÁDAT

VŠE OD NÁKUPU SPOTŘEBIČE
AŽ PO VYNÁŠENÍ POPELA

 GRADA

GRADA®

RADEK ZIMA

TO**PÍME**
DŘEVEM

Grada Publishing

Obsah

Úvod

Oheň – rozhodně dobrý sluha.....7

1. Proč topit dřevem aneb vyplatí se to?..... 13

2. Výběr spotřebiče aneb celoživotní rozhodnutí..... 17

3. Odvod spalin aneb není komín jako komín37

4. Vzduch41

5. Palivo 45

6. Zatápíme – je to jinak, než si myslíte53

7. Údržba67

8. Dřevo73

9. Jak dosáhnout malé spotřeby dřeva a být v teple 91

Závěr

Jistota je jistota..... 101

Úvod

Oheň – rozhodně dobrý sluha

Oheň nás přitahuje a potřebujeme jej k životu. Bylo tomu tak již od počátku věků. Oheň nám umožní vykovat pluh. Vyčistí naše rány, pomůže vyrobit džbán i uvařit do něj pivo. A na konci naší cesty nám pomůže zbavit se těla.

ZAMYŠLENÍ

Usínám. Sněhové vločky se snáší na spící krajinu a ticho přerušuje jen praskání dřeva v kamnech. Z koše se dřevem omamně voní smolou našťípaná borovice, po stropě tančí odlesky plamenů a ruka vysunutá zpod peřiny vnímá sálavé teplo.

O ekologických katastrofách a nejistotě přežití

Graf vývoje cen tepla za poslední roky mizí v oblacích a jsme ujišťováni o tom, že lepší už to nebude. Každou chvíli vidíme na obrazovkách mořské ptáky obalené ropou, sledujeme televizní noviny, zda se napětí mezi Ukrajinou a Ruskem sníží a Rusko obnoví dodávky plynu, sledujeme pochmurnou měsíční krajinu povrchových dolů...

Už od dětství jezdím okolo hald po těžbě uranu na Příbramsku a stále na nich roste jen několik neduživých bříz. Na dveře nám klepe podivná osoba a slibuje nižší ceny plynu a elektřiny na další léta, když podepíšeme stoh dokumentů tištěných droboučkým písmem.

„Nechci! Vidíte tu hráň? To je moje teplo na dalších deset let.“

Místo záběrů na povrchové doly se dívám na čerstvě vysázenou lesní školku – po pár letech to bude mladý les, plný života. A než přijdou lidé s pilami, pohltní tuny oxidu uhelnatého, vyrobí tuny kyslíku a dá nám hromadu hub, malin, borůvek a skrz včely i lahodného tmavého lesního medu.

ZAMYŠLENÍ

Když si na chalupě dělám kafe, dám hrnek na kamna a čekám, až voda chytne var. Můj syn si zatím nachystá to svoje v rychlovarné elektrické konvici. Nechápe mě, proč to dělám tak „postaru“. Spočítal mi, že elektrické ohřátí vody na jednu kávu vyjde na pár haléřů. Nepřesvědčil mě: je v tom touha po nezávislosti, radost z jednoduchosti, ale i vzpomínka na dětství u prababičky v Nezdicích na Šumavě.

ZAJÍMAVOSTI

Nejstarším stromem světa je 9 500 let starý norský smrk pojmenovaný „Old Tjikko“ podle sibiřského huskyho patříčího profesoru Leifu Kullmanovi. Stále roste.

Nejvyšší strom světa je sekvoje vždyzelená (*Sequoia sempervirens*). Konkrétně se jedná o jedinec jménem Hyperion. Strom se nachází v Redwoodském národním parku (severní Kalifornie, USA) a s výškou 115,61 metru je nejvyšším změřeným stromem na světě.

Nejobemnějším stromem světa je Generál Sherman. Je to sekvojovec obrovský s výškou 83,8 metru. V roce 2002 byl objem kmene asi 1 487 m³, což z něj udělalo největší strom podle objemu. Roste v Obřím lese v národním parku Sequoia v USA, východně od města Visalia v Kalifornii. Odhaduje se, že je starý asi 2 300 až 2 700 let. Obvod při zemi je 31,3 metru.

Nejstarší strom v ČR je tis červený, jenž roste na zahradě barokního zámku ve Vilémovicích u Ledče nad Sázavou. Jeho věk je odhadován na 2 000 let.

Nejvyšší strom v ČR je douglaska tisolistá s výškou přes 64 metrů. Jeden z těchto rekordmanů roste v lese u vesnice Vlastiboř na Jablonecku.

1.

Proč topit dřevem aneb vyplatí se to?

Osobně mám rád moderní technologie. Tepelná čerpadla udělají z jednoho elektrického kilowatu tři až čtyři tepelné a ještě ochladí naši přehřátou planetu, pasivnímu domu stačí k vytopení puštěná lednička, televize a počítač, peletová kamna si spustíme telefonem a přijedeme do vytopené chalupy, dálkové topení dokáže díky moderní teplárně s řadou filtrů a odlučovačů nebezpečných látek produkovat teplo téměř bez škodlivin... ale je tu jedno ale: elektřina.

Při výpadku elektrické energie jsme bez tepla a teplo v našich zeměpisných šířkách znamená být, či nebýt. Kotle poběží ještě chvíli, než se vybijí baterie záložních zdrojů, a konec.

Některé státy mají ve své legislativě zakotvenou zmínku o tom, že i dům vytápěný elektřinou musí mít záložní komín. U novostavby se cena komína pohybuje okolo 0,7 % ceny domu.

V případě výpadku dodávky energií máme tedy řešení.

POZOR!

Útok nepřátel na důležitá zařízení naší křehké, přetechnizované společnosti, jako jsou teplárny, elektrárny, vodárny, nelze vyloučit. Pokud se sebevražedný útočník odpálí na vaši hrani, budete ji muset pouze znova vyrovnat.

Topení dřevem se vyplatí!

V následujícím výčtu najdete hlavní výhody použití dřeva jako hlavního zdroje vytápění v rodinných domech, rekreačních objektech nebo i v bytech:

- dřevo je při správném hospodaření **nekonečné**, nikdy nedojde, stále dorůstá;
- je **ekologické**: pokud dřevo kvalitně spálíme, vytvoříme stejné množství oxidu uhličitého jako dřevo, které se v přírodě rozloží;
- dřevní popel je **výborné hnojivo**;
- spalováním vyprodukovaný oxid uhličitý se fotosyntézou opět promění ve dřevo;
- je to **levné** – na vytopení bytu nebo malého domku postačí jen několik m³ dřeva;
- kvalitní kamna vydrží celý život;
- je to **zdravé** – kamna zajišťují výměnu vzduchu v místnosti;
- na kamnech si uvaříme i ohřejeme vodu na nádobí;
- u kamen si prohřejeme kolena i zkřehlé prsty;
- promočené boty jsou do rána suché a vyhřáté;
- pohled do plamenů je ten „nejkrásnější televizní program“.

Má topení dřevem i nějaké nevýhody? Ano, ale není jich mnoho:

- musíme přikládat;

- musíme mít zásobu suchého dřeva na zimu a s tím související skladovací prostory;
- prašnost.

Z výše uvedeného vyplývá, že pokud chceme mít z topení radost i užitek, je nutné splnit následujících šest podmínek:

1. vybrat vhodný spotřebič;
2. mít odpovídající komín;
3. zajistit dostatek vzduchu;
4. mít správné palivo;
5. vědět, jak topit, aneb být kvalifikovanou obsluhou;
6. provádět pravidelnou údržbu spotřebiče a čištění komína.

ZAJÍMAVOST

„Pomalé hoření“ byl výraz starých včelařů pro tlení dřeva. Pod úly se umístily tlející špalky, které pomalu uvolňovaly teplo, a pomáhaly tak včelám přežít zimu. Znají to i lišky a jezevci v norách pod tlejícím pařezem. Tlením dřeva vzniká stejné množství oxidu uhličitého jako jeho kvalitním spalováním.

2.

Výběr spotřebiče aneb celoživotní rozhodnutí

Základní typy spotřebičů

Otevřený krb

Účinnost spalování je velmi nízká – přibližně 15 %. Negativy jsou problémy s roztápěním, kouř unikající do místnosti, dehtování komína, minimum předaného tepla, žhavé uhlíky vystřelující do obytného prostoru, nutný komín o velkém průřezu. Výhoda je jen jedna, a to přímý kontakt s ohněm.

Kvalitní litinová krbová kamna Jotul

TIP!

Děda vždycky říkal, že na zimu potřebuje dvě pěkné plné cihly. Dal je odpoledne na kamna. Večer, když se sedělo v sednici, tak měl na jedné položené nohy a druhou si dával na noc do peřin.

Otevřený krb doplněný dvířky

Pokud máte původní otevřený krb po dědovi a je vám líto ho zbourat, je nejlevnější variantou instalace na míru vyrobených dvířek. Oheň je za kovovými nebo prosklenými dvířky, účinnost spalování se zvýší o několik desítek procent. Stále tedy zdaleka nedosahuje účinnosti

kvalitních krbových kamen nebo krbových vložek, ale přestane kouřit do pokoje, vystřelující žhavé uhlíky nebudou propalovat koberec, a dokonce se i ohřejeme. Montáž dvířek je jednoduchá a relativně levná záležitost, s instalací bez velkého nepořádku.

PŘÍBĚH Z PRAXE

„Jé, a tyhle kamna jsou taky hezký a krásně se nám barvou hodí k závěsům a jsou v akci, táto, jďeme pro ně.“

Je to past! Kamna nejsou bedýnkou, do které se hází dříví, které „nějak“ shoří. Je to sofistikované zařízení, jež musí splňovat řadu podmínek pro kvalitní spalování. Levná kamna bývají vyráběna z nekvalitního materiálu, který se brzy zkroutí. Kamna jsou netěsná, vzduch je přisáván do nevhodné části topeniště, ochlazuje plamen, teplotně ředí spaliny a účinnost klesá o desítky procent. Ochlazený kouř nechce odejít komínem a z netěsností uniká do pokoje. Při každém přiložení vám kouř foukne otevřenými dvířky do obličeje.

„Táto, přece nebudeme dvakrát ročně malovat, smrdí to tu jako v udírně a ten zkroucený rošt už je zase zasekej. Budeme to reklamovat, máme na ně záruku.“

Většinou to dopadne tak, že se dozvíte, že kamna byla v rozporu s návodem provozována na vysokou teplotu, tedy přetápěna, a v tomto případě nárok na záruku zaniká.

Modernizovaný otevřený krb

Krbová kazeta

Pokud máte původní otevřený krb a nechcete ho zbourat, lze ho upravit pomocí krbové kazety, která se instaluje do původního krbu.

Je to vlastně krbová vložka vyrobená na míru, která se zasune do krbu. Oheň je za skleněnými dvířky, účinnost se přiblíží účinnosti krbových kamen a krbových vložek.

